

vidnost utemeljena, se je pokazalo kmalu. Kajti protestantovski velikaši so v štajerskem deželnem zboru vso svojo jezo razlili nad Rosolenzem, ki je bil, kot je zdaj dokazano, pri vsej stvari nedolžen. Zagrozili so, da toliko časa ne puste zborovati, dokler Rosolenz ne prekliče knjige. Dandanes bi se tak nastop imenoval „grožnja z obstrukcijo“. Rosolenz se je izprva branil, potem pa podal izjavo, da ni hotel velikašev („die Ritterschaft“) razžaliti.

S takim nasiljem so protestantovski močotgi večkrat nastopili proti katoliškim prelatom, ki so imeli toliko poguma, da so se uprli proti splošnemu zasramovanju katoliške vere. L. 1555. so protestantje tako nastopili proti ljubljanskemu škofu Urbanu Textorju radi njegovih pridig, in leta 1595. so iz kranjskega deželnega zbora izključili stolnega prošta Freudenthschusa radi njegovega protireformatorskega delovanja. Enako se je zgodilo l. 1607. tudi škofu Hrenu v kranjskem deželnem zboru, ker se je upal v nekem spisu resnico povedati protestantovski gospodi.

Medtem, ko so protestantje z besedo in pismom delovali proti katoličanom in imeli na svoji strani brezobzirno in nasilno plemstvo, se niti škofje, kakor je tu dokazano, niso smeli drzniti javno nastopiti v svojo brambo, ne da bi bili izpostavljeni nasilnim napadom. Zato se ni čuditi, da so pisani viri iz teh časov tako motni in jih sme zgodovinar le jako kritično uporabljati.

Pesnik biskup Šarić v talijanščini.

Vladimir Bakotić, kanonik iz Makarske v Dalmaciji, je izdal v laškem jeziku lep essay o „Pjesmah“ pomožnega sarajevskega biskupa, dr. Ivana Šarića,¹ s katerimi smo mi seznanili svoje čitatelje v 1. št. l. l.²

Poleg kratkega življenjepisa pesnikovega govori vzneseno o njegovi poeziji. Navaja o njej razne ocene, zlasti ono, ki jo je napisal v 1. št. „Vrhbosne“ od 5. januarja 1912 slovstvenik Izido Proljak. „V zadnjih dvajsetih letih — pravi le-ta — odkar je uvedel pesnik Silvio Kranjčević v našo literaturo mržnjo do sveta, obupnost Byronovo in Leopardijevo, pesimizem Schopenhauerjev in Hartmannov, srečujemo pri vsakem koraku boleštne pesnike povešenih glav, ki tožijo o svojih bolečinah in nesreči. Toda kaj to, če bi bilo samo to —; pa je še hujše, je tudi: nanovo oživljeno poganstvo. V veliki slovstveni plodovitosti zadnjih desetih let boš redko zadel ob čisto in globoko poezijo, ob pristno, neponarejeno čuvstvovanje, ob jasno milino lepote. Le malo je slovstvenikov, ki bi visoko dvigali zastavo umetnosti. Kadar mislim na našo sedanjo literaturo, se mi zdi, da stojim na obrežju Mrtvega morja. Gledam: nad mano se pnè nebo, vse temno, a pred mano se razteza tiha in mrtva površina morja. Naokrog žalostna puščava brez zelenih gozdov, brez ptičjega petja, brez cvetic. A jaz bi si želel solnčnih žarkov, vonjajočih rož, trepetajočih zvezd... Vse to — dostavlja isti kritik — je v poeziji biskupa Šarića...“ Šarić, pravi Bakotić, je velika duša, plemenita pesniška narava, vsa ožarjena od vzvišenih

verskih idealov — kakor čista studenčnica, obsijana od solnčnih žarkov... Vera mu je prvo vrelo poezije, ona ga navdihuje in pronica, brez njenega ognja bi Šarić ne bil pesnik. Kar karakterizuje njegovo liriko, je neka mirna lepota, neka redka miloba in nežnost, vse izraženo z izbrano, ljubeznivo, sladko besedo, ki je neredko ljubek odmev iz narodne poezije. Zato so Šarićeve „Pjesme“ našle splošno priznanje, dà, vzbudile so naravnost navdušenje pri vseh katoliških Jugoslovanih. Zato je prav, da se s temi pristnimi jugoslovanskimi cvetovi — zraslimi v veliki, verni in za vse lepo zavzeti slovanski duši — seznanijo pred vsem tudi Italijani, ki se zadnje čase prav posebno zanimajo za slovanska slovstva vobče, zlasti pa za slovstvo onih slovanskih dežela na Balkanu. V ta namen je Bakotić prevel na laško 25 Šarićevih pesmi in jih povil v lep šopek. Prevodi so po naši sodbi naravnost izvrstni po vsebini in po obliki. Bralce, ki so večji laščine, bo nemara zanimal kak zgled. Evo vam dvoje kratkih!

Moje cvijeće.

To su moje ljubice,
To su moji ljiljani,
To su moje ružice,
To mi dani mlagjani,
Moje pjesme maj —
Moj zemaljski raj!

Nemam ništa svetije,
Da žrtvujem Božu svom,
Nemam ništa milije,
Da darujem Domu svom.

Primi, Bože, ljubice
I mile mi ljiljane!
Primi, Dome, ružice
Sa srca mi ubrane,
Kad mi ono cvao maj —
Moj zemaljski raj!

I miei fiori.

Son queste le mie viole,
Son questi i gigli miei,
Son queste le mie rose,
Della mia giovinezza i fior più bei:
Il maggio della mia poesia,
Il paradiso della vita mia!

Nulla ho di più santo,
Ch'io possa dedicar a Dio, si buono:
Nulla di caro tanto,
Ch'io possa alla mia patria offrire in dono.

Queste violette accogli
E i gigli miei, o Dio!
Le rose accogli, o patria,
Colte sul cuore mio,
Quando maggio fioria,
Il maggio della vita mia!

Mojoj majci.

Poljubit ću, majko, roku tvoju:
Ona mene u crkvu vodila,
Ona meni košuljicu šila.

Poljubit ću, majko, oko tvoje:
Ono mene mileno gledalo,
Ono záme k nebu se dizalo.

Poljubit ću, majko, usta tvoja:
Ona mene Očenaš učila,
Ona mene stoput poljubila.

¹ Un poeta mitrato della Bosnia. — Milano. Tip. Casa Editrice Ambrosiana. 1912.

² Glej „Dom in Svet“. 1912. št. 1., str. 36 nasl.